

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 5. januára 2016 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Gabriely Šimonovej v trestnej veci obžalovaného **JUDr. G. L. a spol.** pre trestný čin poisťovacieho podvodu podľa § 250c ods. 1, ods. 4 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. (ďalej len Tr. zák.), **o sťažnosti obžalovaného** proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 2. decembra 2015, sp. zn. 3 T 1/2009, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť obžalovaného JUDr. G. L. **sa z a m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. septembra 2012, sp. zn. 3 T 1/2009 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Babjaka a sudcov JUDr. Petra Chovanka a JUDr. Jána Deáka bol obžalovaný JUDr. G. L. odsúdený pre trestný čin poisťovacieho podvodu podľa § 250c ods. 1, ods. 4 Tr. zák., sčasti dokonaného a sčasti formou pokusu, k trestu odňatia slobody na 3 roky a 6 mesiacov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 18. septembra 2013, sp. zn. 1 To 1/2013 uvedený rozsudok zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Banskej Bystrici, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, a súčasne podľa § 262 ods. 1 Tr. por. č. 141/1961 Zb. (ďalej len Tr. por.) nariadil, aby bola vec prejednaná v inom zložení senátu, v podstate s odôvodnením, že predseda senátu Krajského súdu v Banskej Bystrici mal byť vo veci obžalovaného JUDr. G. L. z vykonávania úkonov trestného konania vylúčený, keďže v čase prebiehajúceho trestného konania bolo voči nemu vedené disciplinárne konanie v súvislosti s predmetnou trestnou vecou.

Podaním z 18. novembra 2015 obžalovaný JUDr. G. L. vzniesol námietku zaujatosti voči členovi senátu JUDr. Petrovi Chovankovi s odôvodnením, že menovaný sudca bol členom pôvodného senátu krajského súdu a keďže najvyšší súd nariadil prerokovať vec v inom zložení senátu, nemôže byť JUDr. Peter Chovanko členom ani aktuálne konajúceho (novo zloženého) senátu.

V nadväznosti na to Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 2. decembra 2015, sp. zn. 3 T 1/2009, podľa § 31 ods. 3 Tr. por. č. 141/1961 Zb. z dôvodu § 30 ods. 1 Tr. por. č. 141/1961 Zb. rozhodol, že JUDr. Peter Chovanko nie je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania v predmetnej trestnej veci s odôvodnením, že z obsahu zrušujúceho uznesenia najvyššieho súdu z 18. septembra 2013, sp. zn. 1 To 1/2013 vyplýva, že z vykonávania úkonov trestného konania bol vylúčený len predseda senátu JUDr. Juraj Babjak a preto JUDr. Peter Chovanko môže byť členom t. č. konajúceho senátu.

Obžalovaný JUDr. G. L. podal proti tomuto uzneseniu včas sťažnosť, ktorú odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu písomným podaním z 10. decembra 2015 doručeným súdu 15. decembra 2015. Na odôvodnenie sťažnosti uviedol, že napadnuté uznesenie považuje za nezákonné a nedôvodné pre nedostatok relevantných dôvodov. Navrhol, aby súd rozhodnutie zrušil, a to buď krajský súd v zmysle § 190 ods. 1 Tr. por. v rámci autoremedúry, resp. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd sťažnostný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade sťažnosti obžalovaného preskúmal spisový materiál a nezistil žiaden relevantný dôvod, pre ktorý predseda senátu JUDr. Peter Chovanko by mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania v posudzovanej veci.

K veci je potrebné predovšetkým uviesť, že na základe obžalovaným prednesených skutočností, odôvodňujúcimi vznesenú námietku zaujatosti, nie je možné vysloviť konštatovanie o zaujatosti člena senátu krajského súdu JUDr. Petra Chovanka. Z hľadiska posúdenia dôvodnosti predmetnej námietky zaujatosti je potrebné uviesť, že na základe vytýkaných skutočností nie je možné vyvodiť záver o pochybnostiach o nezaujatosti tohto sudcu pre jeho pomer k prejednáwanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkony priamo dotýkajú, najmä k osobe obžalovaného. V súvislosti so sťažnostnými námietkami obžalovaného treba uviesť, že tieto sú nenáležité a ako také nie je možné ich akceptovať.

Podľa § 30 ods. 1 Tr. por. č.141/1961 Zb. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajný orgán, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezáujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v trestnom konaní.

Zákon taxatívne vypočítava dôvody, pre ktoré možno mať pochybnosti o nezáujatosti toho ktorého orgánu činného v trestnom konaní, a v dôsledku existencie ktorých je preto vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania. Ustanovenia trestného poriadku bližšie rozvádzajú všeobecnú požiadavku na činnosť sudcov a orgánov činných v trestnom konaní, aby postupovali nestranné a nezáujato. Ustanovenie § 30 Tr. por. účinného do 31. decembra 2005 je prostriedkom zaistenia dôvery strán i verejnosti v nestrannosť trestného konania. Rozhodnutie o vylúčení sudcu z dôvodov uvedených v § 30 Tr. por. predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi s tým, že príslušnosť súdu aj sudcu ustanoví zákon. Vzhľadom na uvedené možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci iba celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi bránia rozhodovať v súlade so zákonom spravodlivo a nezáujato.

Uplatnenie inštitútu § 30 ods. 1 Tr. por., o ktorý oprel obžalovaný svoju námietku zaujatosti, prichádza do úvahy len vtedy, ak je existencia pomeru vzbudzujúceho pochybnosť o nezáujatosti úradnej osoby pre jej pomer k veci, k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, prípadne k ich zástupcom, splnomocnencom a obhajcom preukázaná.

Obžalovaný JUDr. G. L. vyvodzuje zaujatosť sudcu krajského súdu z toho, že v tejto trestnej veci mal byť členom senátu, ktorému predsedal JUDr. Juraj Babjak, ktorý podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. septembra 2013, sp. zn. 1 To 1/2013, nemohol vykonávať úkony trestného konania, keďže bol v tom čase disciplinárne stíhaný pre nečinnosť, okrem iného aj v predmetnej trestnej veci. Táto skutočnosť znamenala, že JUDr. G. L. bol odsúdený v nezákonnom zložení senátu a predstavovala dôvod na zrušenie pôvodného rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. septembra 2012, sp. zn. 3 T 1/2009. Najvyšší súd súčasne nariadil podľa § 262 Tr. por.

č.141/1961 Zb. (ďalej len Tr. por.), aby vec bola prejednaná v inom zložení senátu, teda v senáte, ktorého predsedom resp. členom nebude JUDr. Juraj Babjak.

S právnym názorom súdu prvého stupňa, podľa ktorého JUDr. Peter Chovanko môže byť členom aktuálne konajúceho senátu v trestnej veci obžalovaného JUDr. G. L. sa najvyšší súd plne stotožnil. Skutočnosť, že tento sudca krajského súdu spolurozhodoval v pôvodnom senáte, ktorého predseda bol z vykonávania úkonov trestného konania vylúčený neznamená, že z vykonávania úkonov trestného konania má byť automaticky vylúčený aj člen senátu JUDr. Peter Chovanko. Dôvody vylúčenia JUDr. Juraja Babjaka boli celkom špecifické a týkali sa výlučne jeho osoby a nie aj ostatných členov senátu a v prípade, že v novom konaní bola vec pridelená do senátu, ktorého členom je aj JUDr. Peter Chovanko neexistuje žiaden dôvod na jeho automatické vylúčenie pre jeho zaujatosť.

Pomerom k veci v zmysle ustanovenia § 30 ods. 1 Tr. por. podľa ustálenej súdnej praxe treba rozumieť najmä skutočnosť, že orgán uvedený v tomto ustanovení bol sám poškodený trestným činom, ktorého sa majú týkať procesné úkony, alebo že má bližší osobný vzťah k osobe obžalovaného a podobne.

Zo skutočností uvedených v dôvodoch sťažnosti obžalovaného JUDr. G. L. je zrejmé, že žiadne takéto dôvody na vylúčenie sudcu JUDr. Petra Chovanku z vykonávania úkonov v posudzovanej trestnej veci neexistujú, pretože jeho zaujatosť nie je možné automaticky vyvodzovať len na základe skutočnosti, že konal v senáte, ktorého predseda, resp. iný jeho člen, bol z vykonávania úkonov trestného konania vylúčený.

Senát krajského súdu, ktorý rozhodol o námietke zaujatosti voči menovanému sudcovi sa v odôvodnení napadnutého uznesenia dostatočne podrobne zaoberal odôvodnením rozhodnutia o nevyklúčení JUDr. Petra Chovanka v predmetnej veci, pričom Najvyšší súd Slovenskej republiky si tieto dôvody osvojil a v plnom rozsahu na ne poukazuje.

So zreteľom na uvedené skutočnosti najvyšší súd nepovažoval tvrdenia uvedené v sťažnosti obžalovaného JUDr. G. L. za opodstatnené a spôsobilé na vyvodenie záveru o zaujatosti sudcu JUDr. Petra Chovanku. Preskúmaním veci neboli zistené ani žiadne iné zákonom predpokladané dôvody pre jeho vylúčenie z vykonávania procesných úkonov.

V predmetnej trestnej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 5. januára 2016

JUDr. Pavol F a r k a š, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Zuzana Vojtelová